

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	2
1.1. Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy.....	2
1.2. Cel prognozy.....	2
1.3. Zakres prognozy.....	3
1.4. Metodologia.....	4
2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	5
2.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami.....	5
2.2. Cele główne.....	6
2.3. Cele szczegółowe	6
2.4. Zadania wg harmonogramu ramowego z zakresu gospodarki odpadami.....	7
2.5. Założenia alternatywne.....	8
3. DOKUMENTY NADRZĘDNE I WYTYCZONE PRZEZ NIE CELE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI.....	9
3.1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010.....	9
3.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.....	9
3.3. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami.....	10
3.4. Aktualizacja koncepcji technologicznej Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkową w Bardo.....	16
3.5. Polityka ekologiczna państwa.....	18
4. ANALIZA.....	19
4.1. Aktualny stan środowiska.....	19
4.1.1. Powietrze atmosferyczne.....	20
4.1.2. Hałas.....	20
4.1.3. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	21
4.1.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	21
4.1.5. Powierzchnia ziemi i gleby.....	24
4.1.6. Przyroda.....	26
4.1.7. Gospodarka odpadami.....	27
4.2. Identyfikacja problemów w gospodarce odpadami.....	31
5. ZANIECHANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	32
6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIOM.....	33
6.1. Potencjalne znaczące oddziaływanie realizacji założeń aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na środowisko.....	33
6.2. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza ujemnych oddziaływań na środowisko.....	33
7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO.....	35
8. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	36
9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	38

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nakłada art. 51 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zgodnie z którym: organ opracowujący dokument, o którym mowa w art. 46 lub 47, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

1.1. Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy

Podstawę formalno – prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września stanowi:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
(Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.).

1.2. Cel prognozy

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Należy dążyć do sytuacji, w której względy ochrony środowiska są rozważane na równi z celami i priorytetami ekonomicznymi oraz społecznymi. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Podlegający ocenie dokument w swoim założeniu jest dokumentem ogólnym, chociaż definiuje nie tylko priorytety i cele, które wyznaczają kierunki działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy, ale także określa terminy ich osiągnięcia i wielkość przewidywanych środków finansowych (budżet gminy, Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze UE). Ocena oddziaływania na środowisko może mieć w tej sytuacji jedynie charakter jakościowy.

1.3. Zakres prognozy

Wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o *informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.). Szczegółowy zakres prognozy został ustalony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,

- zabytki,
- dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodologia

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem ustalonym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Poznaniu.

W opracowaniu wykorzystano także:

1. Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2004 – 2011 – przyjęty uchwałą Nr XL/388/06 z dnia 27 lutego 2006 roku.
2. Aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Wrzesińskiego, 2009- projekt.
3. Aktualizację koncepcji technologicznej Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkową w Bardo, wrzesień 2009.
4. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019 – przyjęty uchwałą Nr XXII/284/08 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 marca 2008 r.
5. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami – przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2006 r. (M. P. z 2006 r. Nr 90 poz. 946).
6. Publikacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu.
7. Publikacje i Bazy Danych Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie.

Dodatkowe źródło informacji stanowiły dane i ustalenia uzyskane w Urzędzie Miejskim we Wrześni. W pracach nad prognozą oceniono stan, funkcjonowanie środowiska oraz ustalenia zawarte w planie.

Dokonano kompleksowej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, ludzi i dobra materialne, obiekty chronione zmiany w krajobrazie oraz klimat.

2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września została sporządzona w celu określenia aktualnych warunków, wymagań oraz zadań niezbędnych do realizacji z zakresu gospodarki odpadami w powiązaniu z ochroną środowiska.

Zgodnie z art. 14 i 15 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm.) – organ wykonawczy gminy ma obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami oraz jego aktualizacji. Zakres gminnego planu gospodarki odpadami określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. *w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 602 ze zm.).

2.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

Obowiązek sporządzania planów gospodarki odpadami został nałożony na gminy w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm.), na podstawie którego plany podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Zgodnie z art. 15 pkt. 7 ustawy *o odpadach*: „...*gminny plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na obszarze danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej obszar, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.*”

Szczegółowy zakres planu gminnego został doprecyzowany w § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. *w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 620 ze zm.).

uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami.

Stosownie do w/w paragrafu: gminny plan gospodarki odpadami określa:

- 1) Aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - a) rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
 - b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - d) istniejące systemy zbierania odpadów,
 - e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - g) identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami,

- 2) Uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami;
- 3) Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
- 4) Cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia;
- 5) Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - d) działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;
- 6) Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
- 7) Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
- 8) System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

2.2. Cele główne

Wytyczono następujący ogólny cel długookresowy w zakresie gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Wrześni do roku 2019:

W gospodarce odpadami komunalnymi dla Miasta i Gminy Września przyjęto następujące cele główne:

1. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.
2. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
3. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
4. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
5. Gospodarowanie odpadami w gminie w oparciu o zakład zagospodarowania odpadów – ZZO Gniezno.

2.3. Cele szczegółowe

Wyznacza się następujące cele szczegółowe dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbierania selektywnym 100% mieszkańców gminy do końca roku 2010.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko,

w stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w gminie w roku 1995, zgodnie z zapisami KPGO (2010) dopuszcza się do składowania następujących ilości odpadów ulegających biodegradacji:

- nie więcej niż 75% - w 2010 r.
- nie więcej niż 50% - w 2013 r.
- nie więcej niż 35% - w 2020 r.

3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max 85% ilości odpadów wytworzonych w 2014 r.

W zakresie gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi wyznacza się następujące cele (za WPGO):

1. Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych.
2. Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska.
3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

Osiągnięcie powyższych założeń wymaga stworzenia odpowiedniego systemu zbiórki odpadów oraz budowy niezbędnych instalacji do segregacji i przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji. Docelowym rozwiązaniem jest budowa ponadgminnych Zakładów Zagospodarowania Odpadów (ZZO Gniezno), wyposażonych w linie do segregacji odpadów, kompostownie, pomieszczenia do magazynowania odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów.

2.4. Zadania wg harmonogramu ramowego z zakresu gospodarki odpadami

ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI:

1. Objęcie 100% mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania odpadów.
2. Niewywiązywanie się Gminy z obowiązków ustalonych w ustawie o odpadach i o utrzymaniu porządku i czystości w gminie.
3. Współpraca Gminy z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Współpraca przy budowie instalacji do zagospodarowania odpadów (ZZO Gniezno).
6. Prowadzenie działań edukacyjno- informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
7. Kontrolowanie zgodności ustaleń zawartych w wydanych, podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zezwoleniach.
8. Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych.
9. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie do max 75% (w stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w gminie

w roku 1995).

10. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max 85%.
11. Rozwój istniejących i organizacja nowych systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe).
12. Sporządzanie sprawozdań z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami.
13. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami.
14. Aktualizacja zapisów Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września.
15. Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych.
16. Wyznaczenie lokalizacji i stworzenie Gminnego Punktu Gromadzenia Odpadów Problemowych.

2.5. Założenia alternatywne

Art. 51 ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w opracowanym dokumencie.

W przypadku opracowywania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września, już na etapie tworzenia dokumentu organ wykonawczy gminy spośród licznych wariantów planowanych zadań z zakresu gospodarki odpadami ustala ostatecznie te, których realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska w gminie. Kryterium wyboru odpowiednich kierunków działań i wynikających z nich zadań stanowią zarówno aspekty ekologiczne jak i ekonomiczne. Gmina, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonał wyboru takich założeń, które umożliwią kształtowanie środowiska, jego ochronę lub stanowią pewne metody naprawcze przy jednoczesnym zagwarantowaniu stabilnego rozwoju gospodarczego.

Podsumowując, w aktualizowanym Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na etapie opracowywania dokumentu, spośród licznych założeń alternatywnych zostały wybrane tylko takie, których realizacja umożliwi zrównoważony rozwój gminy.

3. DOKUMENTY NADRZĘDNE I WYTYCZONE PRZEZ NIE CELE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI

3.1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010

W gospodarce odpadami komunalnymi – wg KPGO przyjęto następujące cele:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca roku 2007 (KPGO przyjęty był pod koniec roku 2006),
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- redukcja liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max 200 do końca 2014 r.

W perspektywie do 2018 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- ograniczenie składowania osadów ściekowych,
- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzaniem do środowiska oraz osadów przekształconych metodami termicznymi,
- maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

3.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego

Według "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego" w gospodarce odpadami komunalnymi dla województwa wielkopolskiego przyjęto następujące cele:

Cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów.
4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu

odpadów komunalnych.

5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
7. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2008.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie wielkopolskim w roku 1995, zgodnie z zapisami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%
3. **Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.+**

3.3. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami

Uchwalona w roku 2001 ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności z zasadami zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczania ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku, i unieszkodliwiania.

Aktualizowany Plan Gospodarki Odpadami został przyjęty uchwałą nr 197/XXXI/2009 dnia 24 września 2009 r. przez Radę Powiatu Wrzesińskiego.

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa, przyjęto następujące cele główne:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce,

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów) sformułowano poniżej przedstawione dodatkowe cele szczegółowe.

Odpady komunalne

Przyjęto następujące cele:

- objęcie umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2008 r.,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w Krajowym planie, najpóźniej do końca 2008 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%

masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Odpady niebezpieczne

Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania

W okresie od 2007 do 2010 r. należy osiągnąć co najmniej poziomy odzysku i recyklingu (zdefiniowane w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. 2007 nr 90 poz. 607 tekst ujednolicony)

W okresie od 2011 do 2018 r. stawia się następujące cele:

- Osiągnięcie poziomów zbierania i recyklingu (zdefiniowanych i określonych w nowej dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywa 91/157/EWG),
 - minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów (w tym akumulatorów Ni-Cd) w wysokości 25% do 2012 r. zgodnie z art. 10 ust.2 lit. a,
 - minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 45% do 2016 r. zgodnie z art. 10 ust.2 lit. b,
 - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo-kwasowych, w tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) . zgodnie z art. 12 ust.4,
 - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) . zgodnie z art. 12 ust.4,
 - minimalnego poziomu recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii i akumulatorów (do 2011 r.) . zgodnie z art. 12 ust.4.

- Ustanowienie od 2008 r. (czyli 2 lata od wprowadzenia dyrektywy) zakazu wprowadzania do obrotu:
 - wszelkich baterii lub akumulatorów, które zawierają powyżej 0,0005% wagowo rtęci, bez względu na to, czy są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem ogniw guzikowych z zawartością rtęci nie wyższą niż 2% wagowo,
 - baterii i akumulatorów przenośnych, które zawierają powyżej 0,002% wagowo kadmu, w tym tych, które są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem baterii i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w:
 - ➔ systemach awaryjnych i alarmowych, w tym w oświetleniu awaryjnym,
 - ➔ sprzęcie medycznym,
 - ➔ elektronarzędziach bezprzewodowych.
- Ustanowienie od 2012 r. zakazu stosowania akumulatorów nikielowo-kadmowych (Ni-Cd).

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie jego składowania.

W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2007 r. do 2018 r.:

- osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania: o poziomie odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - ➔ poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - ➔ poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
 - ➔ poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego; sprzętu oświetleniowego; narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
 - ➔ poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
 - ➔ poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.
- osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Pozostałe odpady

Zużyte opony

W okresie od 2007 r. do 2018 r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon:

2007 r. – odzysk - 75%; recykling – 15%

2010 r. – odzysk - 85%; recykling – 15%

2018 r. – odzysk - 100%; recykling – 20%

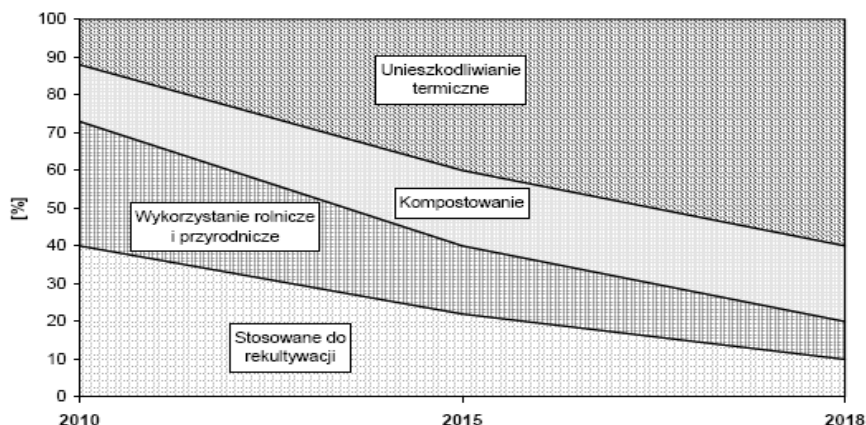
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W okresie od 2007 r. do 2018 r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.

Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2018 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych,
- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego, zgodnie z celami przedstawionymi na Rysunku poniżej

Rysunek 1. Zmiany w strukturze odzysku i unieszkodliwiania osadów z komunalnych oczyszczalni ścieków w perspektywie do 2018 r.

Odpady opakowaniowe

- Zmniejszenie udziału odpadów opakowaniowych w strumieniu odpadów komunalnych.
- Wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych

Tabela 1. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2014.

Lp.	Rodzaj produktu z którego powstał odpad	Do 2008		Do 2010		Do 2014	
		Poziom %		Poziom %		Poziom %	
		Odzysk	Recykling	Odzysk	Recykling	Odzysk	Recykling
1	Opakowania (ogółem)	50	27	53	35	60	55
2	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	16*	-	18*	-	22,5
3	Opakowania z aluminium	-	41	-	45	-	50
4	Opakowania ze stali	-	25	-	33	-	50
5	Opakowania z papieru i tektury	-	49	-	52	-	60
6	Opakowania ze szkła	-	39	-	43	-	60
7	Opakowania z drewna	-	15	-	15	-	15

*do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 109 poz. 752)

Cele w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami przyjęte za Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami

Odpady komunalne

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko:

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania:

1. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
2. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania oraz odzyskiwanie

- energii elektrycznej i/lub ciepłej w procesie pozyskiwania biogazu z kwater składowania odpadów.
5. Zachęcanie inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z planami gospodarki odpadami.
 6. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
 7. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
 8. Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:
 - a) odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
 - b) papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
 - c) odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
 - d) tworzywa sztuczne,
 - e) metale,
 - f) zużyte baterie i akumulatory,
 - g) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - h) przeterminowane leki,
 - i) chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
 - j) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - k) odpady budowlane remontowe.
 9. Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.
 10. Sposób zbierania odpadów musi być odpowiedni dla przyjętych w zakładach zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady będą kierowane.
 11. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
 12. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
 13. Wydawanie pozwoleń wyłącznie na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona analiza koszty – korzyści.
 14. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego oraz budowę linii technologicznych do przetwarzania tych odpadów, takich jak:
 - kompostownie odpadów organicznych,
 - linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych),
 - zakładów termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych
 15. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
 16. Gospodarka odpadami w województwie opierać się będzie na wskazanych w WPGO zakładach zagospodarowania odpadów (ZZO). Dla obszarów zamieszkałych przez co najmniej 300 tys. mieszkańców preferowana metoda zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich

termiczne unieszkodliwianie. Rozwiązanie to przyjmuje się dla aglomeracji poznańskiej (lokalizacja opcjonalna: rejon Elektrociepłowni Karolin lub teren Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach) oraz dla ZZO Konin. Instalacje takie powinny również umożliwiając unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych po ich wstępnej dezaktywacji oraz osadów ściekowych. W trakcie opracowywania projektu niniejszego planu, budowę instalacji termicznego przekształcania odpadów, w których zagospodarowywane będą odpady komunalne (jako dodatek do odpadów z przemysłu) planują ponadto prywatni inwestorzy w Koźminie Wlkp. oraz w gminie Pniewy.

17. Stosowane w ZZO technologie, ich przepustowość oraz wyposażenie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa wielkopolskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
18. ZZO winny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - a) mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
 - b) składowanie odpadów pozostałych po procesach ich przetwarzania,
 - c) kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
 - d) sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
 - e) zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
 - f) zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
19. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.
20. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
21. Budowa i rozbudowa składowisk odpadów jedynie w ramach planowanych do budowy i rozbudowy ZZO.
22. Monitorowanie wskazanych w WPGO wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem charakterystyki odpadów.

3.4. Aktualizacja koncepcji technologicznej Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkową w Bardo

Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego założono szereg celów do zrealizowania, między innymi **gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO)**. Technologie, przepustowość oraz wyposażenie zastosowane w ZZO muszą gwarantować wywiązanie się z zakładanych dla województwa wielkopolskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.

ZZO mogą funkcjonować indywidualnie lub składać się z kilku obiektów zlokalizowanych w określonych miejscowościach obsługiwanego regionu. Musi to być jednak poparte wnikliwą analizą aktualnego stanu gospodarki odpadami w ramach opracowywanej strategii (koncepcji) oraz studium wykonalności zakładu. Poszczególne obiekty muszą tworzyć organizacyjnie i ekonomicznie spójną jednostkę.

Opracowana strategia gospodarki odpadami dotyczy powiatu gnieźnieńskiego (Miasto Gniezno, Miasto i Gmina Czarniejewo, Miasto i Gmina Kłecko, Miasto i Gmina Trzemeszno, Miasto i Gmina Witkowo, Gmina Gniezno, Gmina Kiszkowo, Gmina Łubowo, Gmina Niechanowo), **wrzesińskiego** (Gmina Kołaczkowo, Miasto i Gmina Miłosław, Miasto i Gmina Nekla, Miasto i Gmina Pyzdry, Miasto i Gmina Września).

Analizie wariantowych rozwiązań technologicznych w zakresie przetwarzania odpadów poddano przede wszystkim procesy mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów z beztlenowa i tlenowa stabilizacja/kompostowaniem odpadów z uwagi na charakterystykę technologiczną odpadów z obszaru Porozumienia oraz kierunki przetwarzania odpadów rekomendowane w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 i określone w priorytetach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W ramach koncepcji analizie poddano trzy podstawowe warianty unieszkodliwiania i odzysku odpadów:

Wariant 1.

Wariant zakładający ograniczenie inwestycji do niezbędnego zakresu pozwalającego na spełnienie obowiązujących obecnie przepisów, w zakresie realizowanym obecnie głównie przez podmioty działające komercyjnie na rynku unieszkodliwiania odpadów.

Wariant 2.

Fermentacja odpadów organicznych jako technologia przetwarzania organicznej frakcji odpadów. Mechaniczno - biologiczne przetwarzanie odpadów z mechanicznym rozdzieleniem odpadów na 3 strumienie: odpady ulegające biodegradacji do stabilizacji, odpady palne do produkcji paliwa z odpadów, odpady o charakterze surowcowym do odzysku.

Wariant 3.

Stabilizacja tlenowa i kompostowanie odpadów jako technologia przetwarzania organicznej frakcji odpadów. Mechaniczno - biologiczne przetwarzanie odpadów z mechanicznym rozdzieleniem odpadów na 3 strumienie: odpady ulegające biodegradacji do stabilizacji, odpady palne do produkcji paliwa z odpadów, odpadów charakterze surowcowym do odzysku.

Wybrana optymalny wariant

W Studium przyjęto, że Zakład Zagospodarowania Odpadów będzie się składał z dwóch obiektów:

- **ZZO w Lulkowie,**
- **Stacji przeładunkowej w Bardo.**

Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie będzie składał się z następujących segmentów technologicznych:

- uniwersalna sortowania odpadów komunalnych zmieszanych o przepustowości ok. 55.000 Mg/rok wraz z linią sortowania (doczyszczania) odpadów surowcowych (ok. 5.000 Mg/rok), - praca na 1,5 - 2 zmiany, zblokowana z linią sortowniczą
- linia wytwarzania komponentów do produkcji paliwa alternatywnego z lekkich frakcji odpadów komunalnych (ok. 8.500 Mg/rok)
- instalacja do stabilizacji/kompostowania odpadów o przepustowości ok. 28.000 Mg/rok z podziałem na sekcje produkcji kompostu gorszej jakości (stabilizatu) oraz produkcji kompostu wysokiej jakości z selektywnie zbieranych odpadów, kwatera składowania balastu, uzupełniające obiekty infrastruktury

Cześć zbieranych w regionie odpadów jak np. zmiotki uliczne, gruz to odpady, które będą kierowane bezpośrednio na składowisko ponieważ ich przetwarzanie nie znajduje uzasadnienia technologicznego i ekonomicznego. Podstawowy strumień odpadów komunalnych zbieranych w rejonie obsługi ZZO Lulkowo kierowany będzie na linie sortownicza.

3.5. Polityka ekologiczna państwa

W chwili opracowywania „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” obowiązującym dokumentem nadrzędnym jest „*Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*”. Została ona przyjęta przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą z dnia 22 maja 2009 r. (M. P. nr 34 poz. 501). Obecny dokument stanowi aktualizację i uszczegółowienie „Polityki ekologicznej państwa na lata 2003 – 2006”. Ma ona na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska. Hasłem przewodnim jest **zrównoważony rozwój**, czyli równoważenie rozwoju kraju przy uwzględnieniu celów ochrony środowiska w takiej samej mierze jak celów gospodarczych i społecznych. Zwraca się uwagę w pierwszej kolejności na zmiany modelu produkcji i konsumpcji, zmniejszenie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki a także stosowanie najlepszych dostępnych technik i dobrych praktyk gospodarowania (zapobieganie), a dopiero w następnej kolejności na działania typowo ochronne (przeciwdziałanie). Priorytety tej Polityki sformułowane zostały w 3 działach:

1. Kierunki działań systemowych

- uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- rozwój badań i postęp techniczny,
- odpowiedzialność za szkody w środowisku,
- aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym,

2. Ochrona zasobów naturalnych:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wody,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi,

3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

4. ANALIZA

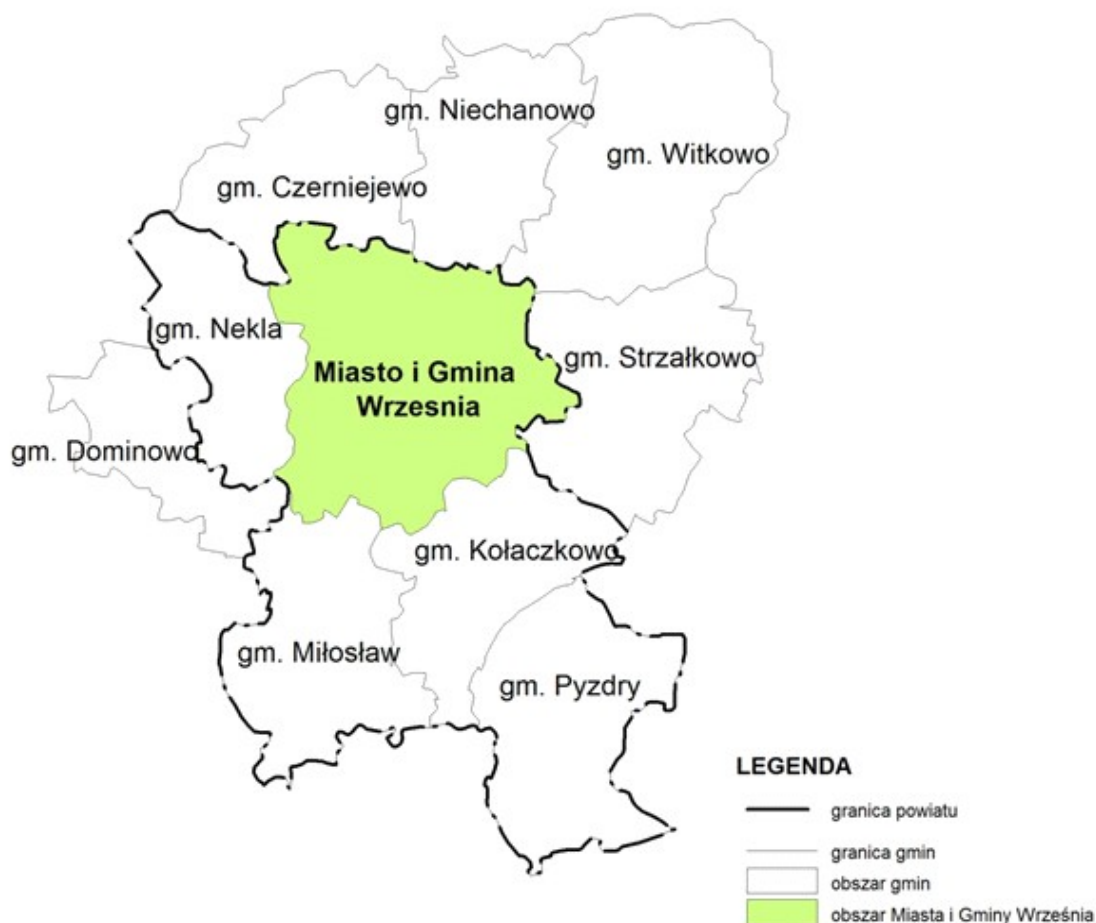
Analizę oceny stanu środowiska w Mieście i Gminie Września przeprowadzono w oparciu o publikacje, w tym raporty o stanie środowiska w Województwie Wielkopolskim, opracowywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz dane uzyskane w Urzędzie Miasta i Gminy Września. Zostały wykorzystane także informacje z dostępnej bazy Państwowego Instytutu Geologicznego.

4.1. Aktualny stan środowiska

Położenie administracyjne

Gmina Września położona jest w środkowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wrzesińskim. Od południa graniczy z gminami Kołaczkowo i Miłosław, od zachodu z gminą Nekla i Dominowo w powiecie średzkim, od północy z gminami Czarniejewo, Niechanowo oraz Witkowo w powiecie gnieźnieńskim, od wschodu z gminą Strzałkowo w powiecie słupeckim.

Gmina położona jest na ważnym szlaku komunikacyjnym Poznań – Warszawa, połączonym przez autostradę A2. Ponadto przez gminę przebiegają drogi krajowe nr 92 relacji Poznań – Września – Konin, nr 15 relacji Ostróda – Toruń – Gniezno – Września – Trzebnica.

Rysunek 2. Położenia Miasta i Gminy Września na tle powiatu wrzesińskiego Źródło: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września

Demografia

Miasto i Gminę Września zamieszkuje 44525 osób (UMiG Września, stan na 31.12.2009). Miasto Września jest największym i najliczniejszym ośrodkiem miejskim w powiecie.

4.1.1. Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza na obszarze **strefy gnieźnieńsko – wrzesińskiej** jest stabilna i nie ulegała większym zmianom w okresie 2004 – 2008.

Strefa gnieźnieńsko – wrzesińska, do której zaliczono Miasto i Gminę Września, w ocenie za rok 2008, została zaliczona do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla pyłu PM10. Przekroczenia dla pyłu PM10 stwierdzono na stanowisku w Gnieźnie przy ul. Jana Pawła II dla stężeń 24 – godzinnych, nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego rocznego pyłu PM10.

Dla pozostałych wskaźników dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, kadmu, arsenu, niklu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla przypisano klasę A

Tabela 2. Wynikowe klasy jakości poszczególnych zanieczyszczeń w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy gnieźnieńsko – wrzesińskiej

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
SO2	NO2	PM10	Pb	C6H6	CO	Cd	Ni	As	B(a)P	O3
A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C

Źródło: WIOŚ Poznań, 2008

W ocenie jakości powietrza pod względem ochrony roślin Miasto i Gminę Września zakwalifikowano do strefy wielkopolskiej. W wyniku oceny przeprowadzonej w 2008 roku dla ozonu, strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin przypisano klasę C, co oznacza, że na tym terenie został przekroczony poziom docelowy i poziom celu długoterminowego dla rozpatrywanej substancji. Pod kątem oceny dwutlenku siarki i tlenków azotu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin strefę zaliczono do klasy A. Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w Miasta i Gminy Września zaliczono niską emisję, transport samochodowy oraz emisję z zakładów przemysłowych.

4.1.2. Hałas

Klimat akustyczny środowiska Miasta i Gminy Września w zdecydowanej większości kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, który ze względu na powszechność charakteryzuje się dużym zasięgiem oddziaływania. Na terenie gminy występują przekroczenia norm natężenia hałasu, co związane jest z dużym natężeniem ruchu. Gmina posiada zarówno grogi krajowe, autostrady (A2) oraz wojewódzkie, które w największym stopniu wpływają na kształtowanie się klimatu akustycznego.

Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Hałas komunikacyjny można zmniejszać poprzez:

- zmniejszenie natężenia ruchu,

- ograniczenie prędkości ruchu (graniczna prędkość 55 km/h),
- ekrany akustyczne,
- ciche nawierzchnie (asfalt porowaty (PA), dwuwarstwowe nawierzchnie porowate, MNU- mieszanka o nieciągłym uziarnieniu lub SMA- mastyks grysowy, mieszanka z dodatkiem gumy).

4.1.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

W ostatnich latach nastąpił rozwój nowych technik telekomunikacyjnych i rozwój sieci telefonii komórkowej. Elementem tej sieci są stacje bazowe telefonii komórkowej należące do Polskiej Telefonii Cyfrowej sp. z o.o., POLKOMTEL S.A. i Polskiej Telefonii Komórkowej „CENTERTEL” Sp. z o.o. Anteny nadawcze stacji bazowych lokalizowane są najczęściej na wolnostojących wieżach antenowych lub na masztach antenowych instalowanych na dachach budynków, a także na istniejących wieżach lub kominach. Na terenie Miasta i Gminy Września znajduje się 12 stacji bazowych telefonii cyfrowej, w tym 10 zlokalizowano na terenie miasta Września, pozostałe w miejscowości Chocicza Wielka i Gozdowo.

W 2008 roku na obszarze Miasta i Gminy Września przeprowadzono pomiar monitoringowych pól elektromagnetycznych w jednym punkcie: we Wrześni na ul. Kościuszki. Nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz).

4.1.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody podziemne

Na obszarze gminy Września poziomy wodonośne występują w trzech różnowiekowych wydzieleniach stratygraficznych: czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredowych.

Zasoby wodne poziomu czwartorzędowego w zdecydowanej większości zlokalizowane są na glinach zwałowych. Z punktu widzenia gospodarki wodnej jest to bardzo niekorzystny układ, ze względu na to, że wody należy eksploatować z głębszych poziomów. Osady wieku holoceniowego zalegające na powierzchni posiadają ograniczone rozprzestrzenienie a miąższość ich nie przekracza kilku metrów.

Eksploatacja wód podziemnych z utworów trzeciorzędowych związana jest przede wszystkim z piaszczystymi warstwami miocenu oraz fragmentarycznie oligocenu. Ujęć wód oligoceniowych brak, natomiast sporadycznie mogą być ujmowane one wraz z wodami mioceńskimi. Wody podziemne poziomu mioceńskiego na badanym terenie można uznać za podstawowe źródło pokrywające zapotrzebowanie na wodę. Główną warstwę wodonośną stanowią drobnoziarniste piaski kwarcowe. Wody tego poziomu tworzą jednolity system hydrauliczny. Miąższości warstwy wodonośnej wahają się w granicach od 3 do 70 m. Wody w utworach kredowych występują w systemie szczelin i spękań o bardzo różnym przebiegu i przebiegu, stąd trudno mówić o ściślejszym określeniu warunków zasobowych tego poziomu.

Obszar Miasta i Gminy Września położony jest na obszarze JCWP nr 73 oraz 63, należących do regionu Warty. oceniono jako zagrożony nieosiągnięciem dobrego stanu. Ze względu na to, że położenie odpowiada rozmieszczeniu obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Obszar Gminy położony jest w GZWP 143. Jest to Subzbiornik Inowrocław-Gniezno. Wiek utworu to trzeciorzęd, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 96 tys. m³/dobę. Średnia głębokość utworu to 120 m.

Tabela 4. Stacje Uzdatniania Wody na terenie Miasta i Gminy

Nazwa stacji Uzdatniania Wody	Miejscowości zasilane z poszczególnych stacji
Września	Węgierki, Gonice, Goniczki, Sędziwojewo, Stanisławowo, Gutowo Wielkie, Broniszewo
Bardo	Bardo, Grzymysławice, Chwilibogowo, Chocicza Mała, Chocicza Wielka, część Przyborek
Gozdowo	Gozdowo, Neryngowo, Nadarzyce
Grzybowo	Grzybowo, Sobiesiernie, Wódki
Gutowo Małe	Gutowo Małe, Kleparz
Nowy Folwark	Czachrowo, Kaczanowo, Obłaczkowo, Białężyce, Nowa Wieś Królewska, Bierzglinek, Osowo, część Chwalibogowa
Otoczna	Otoczna, Węgierki, Gonice, Goniczki, Sędziwojewo, Stanisławowo, Gutowo Wielkie, Broniszewo

Źródło: www.pwikwrzesnia.pl

Długość sieci wodociągowej na koniec 2009 roku wynosiła 264,3 km. Sieć jest w dobrym stanie technicznym, zwłaszcza odcinki wybudowane w ostatnich latach. Liczba ludności korzystająca z sieci zwiększyła się w ostatnich latach o 264 osób, z 41844 w roku 2007 do 42303 osób na koniec 2008 roku.

Długość sieci kanalizacyjnej na obszarze Miasta i Gminy Września na koniec 2009 roku wynosiła 77,2 km, szacuje się, że liczba mieszkańców podłączonych do sieci wynosi ok. 17100 osób. W ostatnich dwóch latach zanotowano przyrost sieci rzędu kilku kilometrów. W roku 2008 wybudowano 2,121 km sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze Wrześni, natomiast w roku 2009 1,273 km we Wrześni oraz 3,164 km – Września – Bierzglinek – Gozdowo.

Aglomeracja

Rozporządzenie Nr 112/2006 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Września.

Na podstawie art. 43 ust. 2 a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 oraz Nr 267, poz. 2255) zarządza się, co następuje:

1. Wyznacza się aglomerację Września o równoważnej liczbie mieszkańców 36 300.
2. Aglomeracja Września obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej zakończonym oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną we Wrześni, położoną w powiecie wrzesińskim, w gminie Września.
3. Obszar aglomeracji Września wyznacza się na terenie poniżej wymienionych miejscowości, w oznaczonych na mapie granicach: miasto Września, Słomowo, Słomówko, Psary Małe, Psary Wielkie, Psary Polskie, Przyborki, Nowy Folwark, Sokołowo.

4.1.5. Powierzchnia ziemi i gleby

Geologia

Pod względem geologicznym obszar gminy położony jest w obrębie dwóch dużych jednostek: Synklinorium Szczecińsko – Łódzko – Miechowskiego oraz Monokliny Przesudeckiej – Północnej.

W budowie geologicznej wyróżniają się głównie utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Na utwory trzeciorzędowe składają się utwory pliocenu (ił poznański pstry, piaski, żwiry) oraz utwory miocenu (piaski, iły, miki oraz węgiel brunaty).

Czwartorzęd pokrywa osady trzeciorzędowe utworami o miąższości 60 – 120 m. Z wierceń archiwalnych wynika, że grubość utworów czwartorzędowych w Marzeninie wynosi 84 m, w Bierzglińce – 63 m natomiast w Oblączkowie 83 m.

Równina Wrzesińska zbudowana jest z glin zwałowych, jedynie w północno – zachodniej części gminy występuje sandr zbudowany z warstwowych piasków, czasem żwirów i głazów. Jego cechą jest mała miąższość osadów piaszczystych, maksymalne miąższości rzędu od 4 do 8 m występują w rejonie Wrześni – Zasutowa, w części północno – zachodniej nie przekraczają 5 m. W miarę zbliżania się do Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej miąższość piasków wyraźnie maleje, na powierzchnię wychodzi glina zwałowa a sandr ztraca swój ciągły charakter.

Największy obszar Miasta i Gminy Września zajmują gliny zwałowe wykształcone, jako gliny piaszczyste i piaski gliniaste. Stropowe ich partie do głębokości około 1 m, są silnie zwietrzałe, odwapnione oraz spiaszczone głównie w skutek działania czynników mechanicznych. Na zachód od Wrześni, pomiędzy Chociczą i Brzeziem, ciągnie się wąskim pasem strefa wyniesień zbudowana z utworów piaszczysto – żwirowych zaliczana do moren czołowych, bądź do kemów. Wymienione wyniesienia budują głównie warstwowane piaski i żwiry przykryte piaskami bezstrukturalnymi. Ponadto wydzielono również osady dolinnych obniżeń, które stanowią głównie torfy, namuły i mułki.

Z utworów holocenijskich na terenie Gminy występują mady, piaski rzeczne i torfy. Torfowiska występujące w dolinach rzecznych są niskie, przeważnie typu turzycowego – mszystego lub olchowego, utworzone ze storciałych roślin bagiennych takich jak: turzyce, trzcina i mchy. Występują w dolinach małych rzek oraz w zagłębieniach bezodpływowych na sandrach i obszarach wysoczyznowych

Zasoby kopalin

Baza surowcowa w gminie Września jest niewielka. Występuje jedno udokumentowane w kategorii złoża surowców ilastych do produkcji lekkich kruszyw ceramicznych w okolicy Sokołowa i Gulczewka.

Rozpoznane złoża torfu, które występują w dolinach rzek Wrześnicy, Wrześnianki i Wielkiego Rowu zaliczono do złóż szacunkowych i perspektywicznych. Stanowią naturalne zbiorniki retencjonowania wody.

Jakość gleb

Gmina Września położona jest w Śremsko – Wrzesińskim regionie glebowo – rolniczym, należy do obszarów wybitnie rolniczych o czym świadczy struktura użytków rolnych

Tabela 5. Klasy bonitacyjne gruntów ornych na obszarze Gminy Września

Klasy bonitacyjne gruntów ornych wyrażone w procentach [%]								
I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI rz
0	4	27	19	21	9	15	5	0

Źródło: Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim w latach 2000 – 2004

W Gminie Września, wśród użytków rolnych dominują gleby orne dobre – klasa IIIa, obejmujące 37% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Gleby te mają już wyraźne gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych niż gleby klasy I i II. Zalicza się do nich gleby brunatne i płowe wytworzone z piasków gliniastych mocnych, różnych utworów pyłowych i glin lekkich oraz iltów pylastych, średnio dobre czarnoziemy leśno-stepowe i leśno-łąkowe wytworzone z glin, iltów i utworów pyłowych oraz z piasków gliniastych mocnych.

21% udziału mają gleby VIa klasy, czyli gleby ciężkie, które cechuje duża żyzność potencjalna, lecz są mało przewiewne, zimne i mało czynne biologicznie. Należą do nich gleby brunatne, płowe i bielcowe – wytworzone z różnych piasków i żwirów gliniastych, gleby płowe, brunatne i opadowo-glejowe wytworzone z glin, iltów i utworów pyłowych.

Grunty najlepszych klas bonitacyjnych I i II występują na 4% gruntów ornych.

Tabela 6. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych w Gminie Września

Nazwa kompleksu	pszenny bardzo dobry	pszenny dobry	pszenny wadliwy	żytni bardzo dobry	żytni dobry	żytni słaby	żytni najslabszy	zbożowo pastewny mocny	zbożowo pastewny słaby
Udział %	1	35	1	22	16	15	6	2	2

Źródło: *Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim w latach 2000 – 2004*

Przydatność rolniczą gleb określają **kompleksy**, będące typami siedliskowymi rolniczej powierzchni produkcyjnej, z którymi związany jest odpowiedni dobór uprawianych roślin. Charakterystykę kompleksów przyjęto ze względu na siedliska związane z uprawą zbóż ozimych, uznanych za najbardziej właściwe rośliny wskaźnikowe:

Wśród gruntów ornych gminy przeważają gleby kompleksów 2 i 4. Dominuje kompleks pszenny dobry, który zajmuje 35% powierzchni gruntów ornych. Należą do niego gleby brunatne, pseudobielcowe i czarne ziemie, wytworzone z glin lub pyłów na glinach i iltach. Mają nieco gorsze własności niż gleby zaliczone do kompleksu 1. Na ogół są to gleby żyzne, średnio ciężkie do uprawy i w dobrym stopniu kultury. Przy dobrej agrotechnice nadają się do uprawy wszystkich roślin, zwłaszcza pszenicy i buraków cukrowych. Gleby kompleksu 2 zaliczane są do klasy IIIa i IIIb. Kolejno 22 % powierzchni zajmuje kompleks żytni bardzo dobry, który charakteryzuje gleby lekkie, mające mniej trwałą strukturę od kompleksów 1-3, głębiej wylugowane z węglanów i uboższe w makroelementy. W większości są to gleby pseudobielcowe. Przy zachowaniu wysokiego stopnia kultury i zastosowania właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne.

Wyniki badań zawartości rtęci, manganu, żelaza oceniono na podstawie granic tolerancji zawartości pierwiastków toksycznych opracowanych przez IUNG w Puławach. Nie wykazano przekroczeń wskazanych pierwiastków w glebie ponad wartość naturalną na obszarze gminy, przypadku chromu, manganu i żelaza ich zawartość całkowita była niższa od wyznaczonych granic tolerancji.

Tabela 7. Zawartość chromu, manganu, żelaza oraz arsenu w glebach na terenie gminy Września w latach 2000-2004

Nazwa pierwiastka	Zawartość całkowita [mg/kg]	Zawartość normalna [mg/kg]
Chrom (Cr)	11,7	15 - 70
Mangan (Mn)	158	300 - 600
Żelazo (Fe)	8333	10000 - 30000
Arsen (As)	11	1 - 20

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu, 2005

Równocześnie z metalami ciężkim przeprowadzono badania na zanieczyszczenie gleb siarką. Jako wskaźnik przyjęto zawartość siarki siarczanowej na 100g próby gleby. W gminie Września wartość S-SO₄ jest niska, średnia wartość wynosi 0,3 mg/100g.

4.1.6. Przyroda

Lasy zajmują powierzchnię 1665,0 ha tj. 7,5% powierzchni gminy, w tym lasy Nadleśnictwa Czarniejewo stanowią 1591,0 ha, lasy Gminy Miasta Września 11,0 ha i lasy prywatne 63 ha.

Na obszarach leśnych administrowanych przez Nadleśnictwo Czarniejewo, do którego przynależy gmina Września głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita zajmująca ponad 63% powierzchni leśnej, spośród drzew liściastych największą powierzchnię zajmuje dąb 17,9%. Przeciętna zasobność drzewostanów wynosi 223 m³/ha, przy średnim wieku drzewostanów 53 lata, natomiast roczny przyrost wynosi 4,21 m³. Na obszarze gminy nie występują wielkoobszarowe formy ochrony przyrody.

Tabela 8. Pomniki przyrody na terenie Miasta i Gminy

Lp.	Obiekt	Data utworzenia	Opis
1	Lipa drobnolistna „Anielka”,	utworzony dnia 14 stycznia 1987 r. Zarządzeniem Wojewody Poznańskiego nr 54/86 z 31 grudnia 1986 roku (Dz. Urz. Woj. Poz. nr 14, poz.209, 1986 r.)	obwód 285 cm, wysokość 18 m. Położenie: wieś Stanisławowo, nr działki 81, rośnie po lewej stronie bramy wjazdowej do parku.
2	Dąb szypułkowy „Stefan”,	utworzony dnia 14 stycznia 1987 r. Zarządzeniem Wojewody Poznańskiego nr 54/86 z 31 grudnia 1986 roku (Dz. Urz. Woj. Poz. nr 14, poz.209, 1986 r.)	obwód 282 cm, wys. 15 m. Położenie: Września ul. 3 Maja przy budynku Urzędu
3	Lipa drobnolistna	utworzony dnia 20 maja 1986 roku Orzeczeniem Wojewody Poznańskiego z 19 grudnia 1985 roku (Dz. Urz. Woj. Poz. nr 5, poz.70 z 1986 r.)	obwód 640 cm, wys.21 m. Położenie: miejscowość Kaweczyn, na terenie parku
4	Głaz narzutowy, granit	utworzony dnia 30 listopad 1965 roku (Dec. PWRN RL VI – 5/771/65, 30.11.1965 r.)	obwód 810 cm, długość 290 cm, szer. 270 cm, wysokość 110 cm. Położenie: Września, park miejski im. J. Piłsudskiego
5	Platan wschodni	utworzony dnia 30 listopad 1965 rok (Dec. PWRN RL VI – 5/770/65, 30.11.1965 r.),	obwód 380 cm, wysokość 25 m. Położenie: Września, park miejski im. Dzieci Wrzesińskich.

Źródło: UMiG Września, 2009

Natura 2000

Grądy w Czarniejewie PLH 300049- obszar projektowany.

Obszar równiny sandrowej o nieznacznej deniwelacji terenowej położony w granicy mezoregionu Równina Wrzesińska. Cały obszar Ostoi leży w w zlewni prawobrzeżnego dopływu Warty - Wrześnicy. System hydrologiczny stanowią niewielkie, przez znaczną część roku wyschnięte cieki (zwykle rowy melioracyjne) uchodzące do Wrześnicy. W rejonie leśniczówki Młynek przez obszar przepływa Wrześnica. Lasy Czarniejewskie, choć są od wieków użytkowane gospodarczo, to należą do najlepiej zachowanych w Wielkopolsce.

Przeważają tam drzewostany mieszane. Na szczególną uwagę zasługują najlepiej w Wielkopolsce wykształcone i zachowane fitocenozy grądów środkowoeuropejskich *Galio silvatici-Carpinetum*, które zajmują największą powierzchnię na terenie Ostoi. Smugi towarzyszące równoleżnikowo usytuowanym dopływom Wrześnicy zajęte są przez łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*. Istotne znaczenie mają także łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum*. Ze względu na silne przesuszenie lasów łąkowych pilnym zadaniem byłoby uruchomienie małej retencji. Charakterystyczną cechą Lasów Czarniejewskich są bardzo dobrze zachowane, zróżnicowane pod względem wilgotności i troficzności lasy grądowe *Galio silvatici-Carpinetum*.

Największym zagrożeniem obniżanie się poziomu wód gruntowych. W celu przeciwdziałania dalszemu osuszaniu w trybie pilnym należałoby rozważyć uruchomienie małej retencji na ciekach uchodzących do Wrześnicy.

4.1.7. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne

Zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych zmieszanych w Gminie Września objętych jest ok. 90% mieszkańców.

Odbiór odpadów zmieszanych zapewniają trzy firmy posiadające stosowne zezwolenia:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o., ul. Gen. Sikorskiego 38, 62-300 Września,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Artur Zys, ul. Warszawska 2, 62-020 Swarzędz,
- IGLESPOL Z. Gilewski i Wspólnicy Sp. J., ul. Wrocławska 14, 62-300 Września.

Tabela 9. Ilość odpadów komunalnych z terenu gminy przyjętych na składowisko [Mg] (z wyłączeniem grupy 19)

Lp	Kod odpadu	Nazwa odpadu	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
1	15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	-	0,16	-	-
2	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-	0,74	1,69	-
3	17 01 82	Inne nie wymienione odpady	-	-	-	21,75
4	17 03 80	Odpadowa papa	-	-	-	3,29
5	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	-	-	-	49,40
6	20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	12 382,28	13 005,84	14 632,20	14 556,51
7	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	28,58	80,31	107,71	29,05

Lp	Kod odpadu	Nazwa odpadu	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
8	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	-	-	0,75	0,29
9	20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w podpunktach	292,62	80,31	409,94	168,60
Łącznie			12 703,48	13 167,36	15 152,29	14 829,52

Źródło: Karty składowiska odpadów

Ilość zbieranych odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) zwiększa się z roku na rok. W roku 2008 nieznacznie spadła. Wszystkie odpady komunalne niesegregowane (zmieszane) podlegają unieszkodliwianiu poprzez składowanie na Składowisku w Bardo.

W 2008 r. całkowita ilość odpadów nagromadzonych na składowisku wyniosła **16 716,32 Mg** w raz z frakcjami zbieranymi selektywnie.

Odpady opakowaniowe

Segregacja prowadzona jest od 2005 roku i widać tendencje wzrostową zbiórki selektywnej. W 2008 r. poziom ten wyniósł 362,61 Mg. Odpady zebrane selektywnie gromadzone są na składowisku by później zostać przekazane firmom zajmującym się odzyskiem i/lub unieszkodliwianiem.

Tabela 10. Ilości odpadów opakowaniowych selektywnie zebranych na terenie składowiska w Bardo.

Lp	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa zebranych odpadów	
			2007	2008
1	15 01 01	Opakowania papierowe i tektura	136,0	132,56
2	15 01 07	Opakowania ze szkła	77,5	139,23
3	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	59,5	60,76
4	15 01 04	Metale różne	10,2	11,46
	15 01 03	Opakowania z drewna	-	18,60
Łącznie			283,2	362,61

Źródło: Karta składowiska

Odpady biodegradowalne

Szacunkowa ilość odpadów biodegradowalnych w 1995 r. W mieście i gminie września wyniosła

- tereny miejskie: 28 705 mieszkańców – **4449,275 Mg**,
- tereny wiejskie: 144257 mieszkańców – **678,1 Mg***

*wskaźnik nagromadzenia dla miasta 155 kg/m/rok, dla terenów wiejskich 47 kg/m/rok, według KPGO.

Maksymalna ilość odpadów biodegradowalnych możliwa do składowania z terenu Miasta i Gminy Września:

- w 2010 r. - **3845,51 Mg**,
- W 2013 r. - **2563,67 Mg**,
- W 2020 r. - **1794,57 Mg**.

Komunalne osady ściekowe

Na terenie Gminy działa mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia o przepustowości 10000 m³/dobę, maksymalna przepustowość wynosi 14000 m³/dobę. Obecna jej wydajność to 70%. Przyjmuje ścieki z całego miasta oraz przyległych wsi podłączonych do kanalizacji. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do Wrześnicy.

Tabela 11. Odpady wytwarzane przy oczyszczaniu ścieków

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]		Metoda unieszkodliwiania
			2006	2007	
1	19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	138,84	108,23	D5
2	19 08 02	Zawartość piaskowników	30,14	35,38	D5
3	19 08 01	Skratki	99,02	23,85	D5

Źródło: Karta składowiska odpadów

D5 – Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne

W 2007 r. **odzyskowi** poddano 47330,23 Mg, w 2008 r. 70686,17 Mg odpadów. **Unieszkodliwianiu** poddano ich natomiast w 2007 r. 15344,71 Mg, a w 2008 r. 14829,81 Mg.

Koncepcja ZZO Gniezno

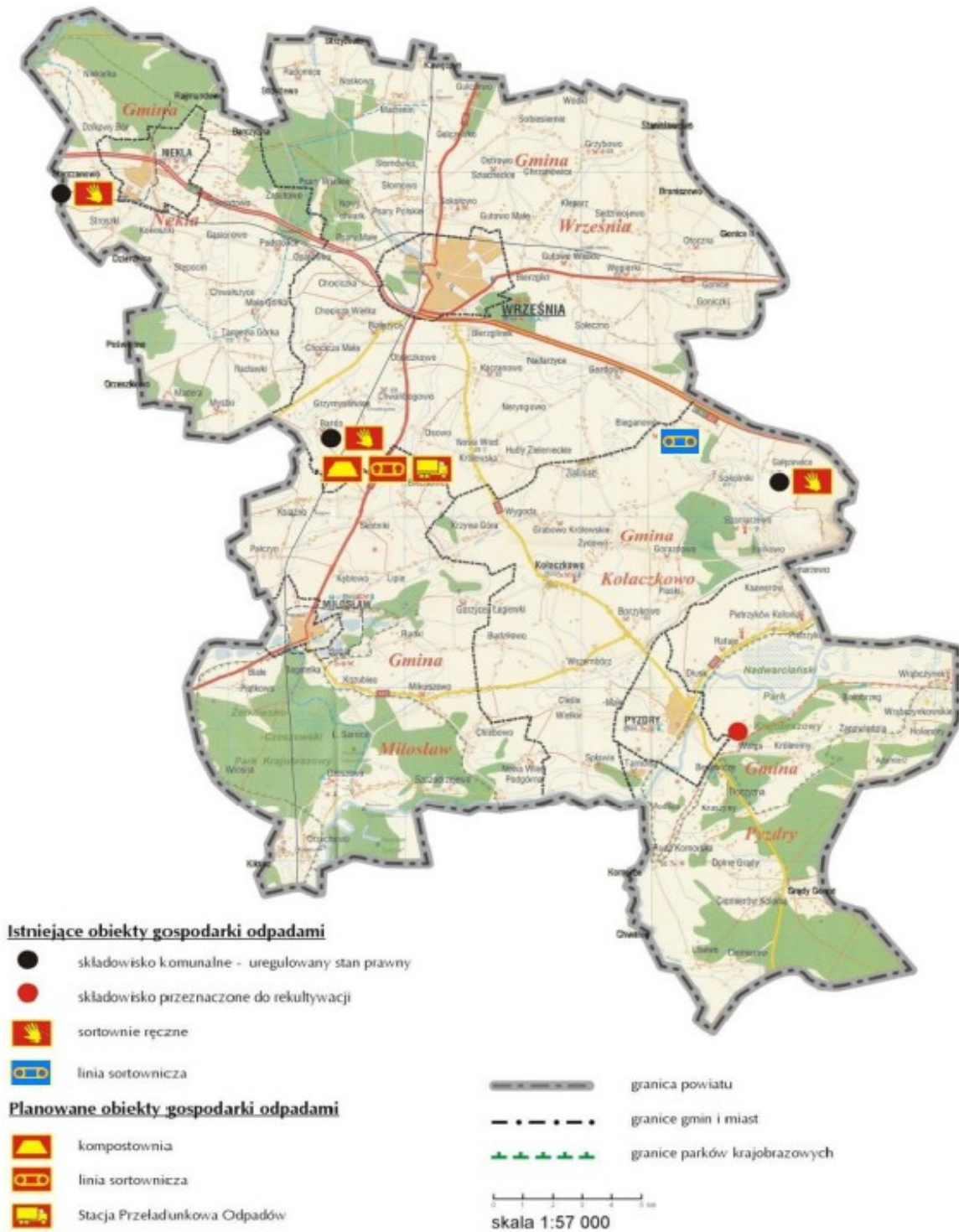
Lokalizacja ZZO - miejscowość Lulkowo gm. Gniezno

- zakładany obszar obsługi zamieszkały przez około 210 tys. mieszkańców (powiat Gnieźnieński oraz Wrzesiński)
- planowana moc przerobowa sortowni - około 75 tys. Mg/rok
- planowana moc przerobowa instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji metodami innymi niż składowanie – około 25 tys. Mg/rok
- planowana ilość stacji przeładunkowych – 1 na terenie Powiatu Wrzesińskiego w m. Bardo
- zapotrzebowanie na pojemność składowisk odpadów do 2011 – 317,5 tys. Mg, do 2015 – 259,4 tys. Mg

Z danych przekazanych przez gminy tworzące Porozumienie wynika, że w roku 2007 z ich terenu zebrano łącznie 66.190,2 Mg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 2.206,6 Mg odpadów opakowaniowych i poużytkowych.

Tabela 12. Prognoza zmian ilości odpadów komunalnych z gospodarstw domowych powstających w gminach Porozumienia w latach 2008-2013

Lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Masa odpadów w Mg	66710	67305	67905	68510	69110	69760	70375

Rysunek 4. Lokalizacja instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w ramach ZZO Gniezno

4.2. Identyfikacja problemów w gospodarce odpadami

Przeprowadzona analiza istniejącego stanu środowiska i gospodarki odpadami na terenie Miasta i Gminy Września wykazała występowanie następujących problemów:

1. Stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych jest niewystarczający. Według Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (2008) powinien on osiągnąć 100% na koniec roku 2008. Obecnie dla Miasta i Gminy Września wynosi 90%.
2. Brak uregulowania gospodarki odpadami biodegradowalnymi powoduje, że nadal w większości trafiają na składowisko odpadów.
3. Pomimo zbiórki przeterminowanych leków oraz baterii małogabarytowych nie prowadzi się ewidencji zebranej masy tych odpadów.
4. Brak jednolitego systemu ewidencji wytworzonych i zebranych odpadów.
5. Zbyt mało efektywna zbiórka odpadów selektywnych.
6. Niska efektywność zbiórki odpadów niebezpiecznych, jak i wielkogabarytowych.
7. Składowanie na składowisku większości odpadów wytwarzanych na terenie Miasta i Gminy, brak wystarczającego odzysku.
8. Zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców na temat gospodarowania odpadami.
9. Unieszkodliwianie osadów ściekowych przez składowanie.

5. ZANIECHANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Aktualizacja planu gospodarki odpadami jest podyktowana zapisem ustawy o odpadach. Brak opracowania aktualizacji będzie świadczyło o niewywiązaniu się z tego obowiązku przez Burmistrza Miasta i Gminy. Brak przedmiotowego dokumentu może uniemożliwić realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami na terenie gminy, których powodzenie uzależnione jest w głównej mierze od finansowania zewnętrznego, w tym funduszy unijnych. Warto zaznaczyć, iż zadania z zakresu gospodarki odpadami zostały uwzględnione również w innym dokumencie strategicznym „Aktualizacja koncepcji technologicznej Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkową w Bardo, 2009 r.”. Brak określenia proekologicznych celów jakimi gmina ma się kierować realizując politykę odpadową może sprawić, iż postęp i rozwój gminy będzie odbywał się chaotycznie bez uwzględnienia potrzeb ochrony i kształtowania środowiska.

Podsumowując, realizacja celów zawartych w projekcie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019 skutkować będzie uzyskaniem wartości dodanej poprzez działania na rzecz gospodarki odpadami i ochrony środowiska przyrodniczego. Zaniechanie wypełnienia założeń wynikających z tego dokumentu spowoduje brak zharmonizowania w tym zakresie a także możliwość wdrażania działań niespójnych lub o zabarwieniu negatywnym.

6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIOM

6.1. Potencjalne znaczące oddziaływanie realizacji założeń aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na środowisko

Analiza wpływu realizacji założonych celów aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę przedsięwzięć o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Do przedsięwzięć o potencjalnym oddziaływaniu należy zaliczyć takie zadania jak:

Do przedsięwzięć o potencjalnym oddziaływaniu należy zaliczyć takie zadania jak:

1. Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów.
2. Budowa stacji przeładunkowych, z możliwością doposażenia w kompostownie odpadów pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych itd.
3. Rozbudowa składowiska jako elementów ZZO Gniezno
4. Wyznaczenie lokalizacji i stworzenie Gminnego Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

6.2. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza ujemnych oddziaływań na środowisko

Na podstawie szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla la Miasta i Gminy Września (Załącznik nr 1) wskazano, iż negatywne oddziaływanie na środowisko planu będzie się ujawniać przede wszystkim na etapie budowy poszczególnych instalacji. W wyniku tych działań zachodzić będą krótkotrwałe lub chwilowe negatywne oddziaływania. Ich efektem mogą stać się takie przekształcenia środowiska, które spowodują pogorszenie się niektórych jego elementów. Prowadzenie robót budowlanych powinno odbywać się tak, by ograniczać ujemne oddziaływanie na środowisko – przez właściwą inwentaryzację przyrody na danym obszarze, identyfikację możliwych zagrożeń podczas wykonywania prac budowlanych, właściwą gospodarkę odpadami w trakcie robót, zabezpieczenie obszaru sąsiedniego, możliwie jak największe ograniczenie terenu prowadzonych prac, itp. szczególnie na terenach leżących bezpośrednio w sąsiedztwie lub objętych Naturą 2000. Można zezwolić na realizację inwestycji negatywnie oddziałującej na przedmiot ochrony tylko wtedy, gdy przemawiają za tym wymogi „nadrzędnego interesu publicznego” (takie jak założone w planach nadrzędnych rozbudowa instalacji do zagospodarowania odpadów w ramach ZZO Gniezno) i nie ma rozwiązań alternatywnych. Warunkiem dopuszczenia do realizacji jest wtedy wykonanie tzw. kompensacji przyrodniczej, której celem jest zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

W wyniku realizacji założeń Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2010- 2013 z perspektywą na lata 2014- 2017 przewiduje się kompleksowe uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie Miasta i Gminy. Aktualizacja PGO zakłada odzysk lub unieszkodliwienie wszystkich odpadów powstających na terenie miasta i gminy w perspektywie długoterminowej.

Realizacja PGO, dla lokalnego środowiska, będzie oznaczała zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości wynikających z gospodarowania odpadami. Nastąpi to poprzez ogólne zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, przeznaczonych do składowania. Za Wojewodzkiem Planem Gospodarki Odpadami zaproponowano włączenie się gminy w planowany Zakład Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie, który ma na celu ujednoczenie gospodarki odpadami na terenie powiatu wrzesińskiego oraz gnieźnieńskiego.

Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów wyeliminuje niekontrolowane usuwanie odpadów do środowiska. W okresie objętym PGO przewiduje się utworzenie kolejnych Gminnych Punktów Zbierania Odpadów, co w znaczący sposób przyczyni się do eliminacji negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko. Wdrożenie zbiórki odpadów biodegradowalnych do likwidacji niekontrolowanego deponowania ich w środowisku

Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji.

Minimalizacja działań mogących znacząco wpłynąć na obszary Natura 2000 może być prowadzona na przykład za pomocą tworzenia przejść i przepustów dla zwierząt, ekranów akustycznych, nasadzeń roślinności (inwestycje liniowe), wygradzenia dróg, prowadzenia budowy poza okresem lęgowym, zimowania i migracji ptaków, wyboru najmniej szkodliwego sprzętu, materiału, technik budowlanych.

Według art. 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220) jeżeli na obszarze Natura 2000 występuje siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym można zezwolić na realizację inwestycji wyłącznie w celu:

- ochrony zdrowia i życia ludzi,
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego,
- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego,
- wynikającym z konieczności wymogów nadrzędnego interesu publicznego po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Na terenie I Miasta i Gminy Września nie stwierdza się inwestycji, która bezpośrednio będzie wpływać na integralność obszarów Natura 2000 oraz takiej, która znajduje się w pobliżu projektowanego obszaru.

7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO

Opracowany dokument aktualizowanego Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września nie przewiduje działań mogących oddziaływać transgranicznie na środowisko. Zgodnie z art. 104 ust. 1 pkt. 2, art. 104 ust. 2 oraz art. 105 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się:

- w razie stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów planów, jak również,
- na wniosek innego państwa, na którego terytorium może oddziaływać realizacja projektu dokumentu,
- gdy możliwe oddziaływanie pochodzące spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej mogłoby ujawnić się na jej terytorium.

Nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2010– 2013 z uwzględnieniem lat 2014 – 2017.

8. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI ZAŁOŻEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Propozycję, przewidywanych metod analizy skutków oraz częstotliwość jej przeprowadzania, przedstawiono w formie wskaźników umożliwiających prowadzenie monitoringu realizacji planu na terenie Miasta i Gminy Września. Wskaźniki te zostały opisane poniżej.

Tabela 13. Wskaźniki realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września

Lp.	Nazwa wskaźnika	jednostka
Wskaźniki ogólne		
1	Masa odpadów wytworzonych ogółem	Mg
2	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
3	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu	%
4	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu (bez składowania)	%
5	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu	%
6	Środki finansowe wydatkowane na budowę instalacji gospodarki odpadami - ogółem	zł
7	Środki finansowe wydatkowane na budowę instalacji gospodarki odpadami- z funduszy Unii Europejskiej	zł
8	Liczba etatów w administracji w zakresie gospodarki odpadami	szt.
Odpady komunalne		
9	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
10	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
11	Masa opadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
12	Masa opadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
13	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne, składowanych bez przetwarzania	%
14	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
15	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznemu	%
16	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (bez składowania)	%
17	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
18	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów	Mg
19	Odsetek masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	%
20	Masa zebranego zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych	kg/mieszkańca, rok
21	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne- na terenie gminy	szt.
22	Liczba instalacji do zagospodarowania odpadów- na terenie gminy	szt.
23	Moce przerobowe instalacji zagospodarowania odpadów – na terenie gminy	Mg

Odpady niebezpieczne		
24	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych - ogółem	Mg
25	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
26	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształcaniu	%
27	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych unieszkodliwianych przez składowanie	%
28	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych unieszkodliwianych metodami innymi niż przez składowanie	%
29	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
30	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi.	%
31	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
32	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
33	Masa selektywnie zebranych baterii i akumulatorów	Mg
34	Masa usuniętych i przekazanych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest	Mg
35	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ogółem z gospodarstw domowych	Mg
36	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca	kg/ mieszkaniec
Komunalne osady ściekowe		
37	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg
38	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
Odpady opakowaniowe		
39	Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych ogółem	%
40	Poziom recyklingu dla odpadów opakowaniowych ogółem	%
41	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
42	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
43	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
44	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
45	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 14 i 15 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm.) – organ wykonawczy gminy ma obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami oraz jego aktualizacji.

W aktualizacji dokonano oceny stanu i jakości środowiska naturalnego na terenie Miasta i Gminy Września, a w szczególności: zasobów wodnych i gospodarki wodno – ściekowej, powierzchni ziemi i gleby, zasobów przyrody i form ochrony przyrody, powietrza, hałasu, pól elektromagnetycznych.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września została sporządzona w celu określenia aktualnych warunków, wymagań oraz zadań niezbędnych do realizacji z zakresu gospodarki odpadami w powiązaniu z ochroną środowiska.

W aktualizacji planu wyznaczono cele w zakresie gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 – 2017 oraz zaproponowano działania, mające pozwolić na ich osiągnięcie. Wskazano także – w celu uzupełnienia środków własnych gminy – możliwości pozyskania funduszy zewnętrznych. Wyznaczono wskaźniki, służące badaniu postępu realizacji założeń planu.

Dokonano także oceny wpływu aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na poszczególne komponenty środowiska naturalnego, obszary Natura 2000 oraz ludzi i ich dobra materialne, krajobraz, klimat i zabytki. Kluczowym elementem zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie środowiska przyrodniczego oraz priorytetów gospodarczych i społecznych.

Zadaniem prognozy jest jednocześnie ułatwienie identyfikacji skutków środowiskowych spowodowanych realizacją zapisów w PGO w przyszłości.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 – 2017 jest dokumentem, określającym zasady postępowania oraz działania dla gminy w zakresie gospodarki odpadami. Wskutek realizacji wyznaczonych zadań osiągnięte zostaną cele, gwarantujące poprawę jakości stanu środowiska naturalnego na terenie gminy, a co za tym idzie, warunków życia oraz zdrowia jej mieszkańców. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, powstających na terenie gminy, zwiększenie udziału odpadów kierowanych do odzysku, ograniczenie ilości odpadów nieszkodliwianych na składowisku, w szczególności odpadów biodegradowalnych, minimalizować będą negatywne wpływy na komponenty, oraz na środowisko jako całość.

Działania edukacyjne i promocyjne, zachęcające do minimalizacji wytwarzania odpadów oraz do właściwego ich zagospodarowania, przede wszystkim poprzez powtórne ich wykorzystanie, prowadzić będą do utrwalania się wśród mieszkańców właściwych z punktu widzenia ochrony środowiska zachowań, a w ich następstwie rozwoju systemu gospodarki odpadami na terenie Miasta i Gminy zgodnego z prawem, skutecznego i efektywnego.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Zmiany w strukturze odzysku i unieszkodliwiania osadów z komunalnych oczyszczalni ścieków w perspektywie do 2018 r.....	13
Rysunek 2. Położenia Miasta i Gminy Września na tle powiatu wrzesińskiego Źródło: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września.....	19
Rysunek 3. Główny Zbiornik Wód Podziemnych na tle Miasta i Gminy Września.....	22
Rysunek 4. Lokalizacja instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w ramach ZZO Gniezno.....	30

SPIS TABEL

Tabela 1. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2014.....	14
Tabela 2. Wynikowe klasy jakości poszczególnych zanieczyszczeń w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy gnieźnieńsko – wrzesińskiej.	20
Tabela 3. Monitoring wód podziemnych na terenie Miasta i Gminy.....	22
Tabela 4. Stacje Uzdatniania Wody na terenie Miasta i Gminy.....	23
Tabela 5. Klasy bonitacyjne gruntów ornych na obszarze Gminy Września.....	24
Tabela 6. Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych w Gminie Września.....	25
Tabela 7. Zawartość chromu, manganu, żelaza oraz arsenu w glebach na terenie gminy Września w latach 2000-2004	26
Tabela 8. Pomniki przyrody na terenie Miasta i Gminy.....	26
Tabela 9. Ilość odpadów komunalnych z terenu gminy przyjętych na składowisko [Mg] (z wyłączeniem grupy 19).....	27
Tabela 10. Ilości odpadów opakowaniowych selektywnie zebranych na terenie składowiska w Bardo.....	28
Tabela 11. Odpady wytwarzane przy oczyszczaniu ścieków.....	29
Tabela 12. Prognoza zmian ilości odpadów komunalnych z gospodarstw domowych powstających w gminach Porozumienia w latach 2008-2013.....	29
Tabela 13. Wskaźniki realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września.....	36

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Analiza i ocena oddziaływania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Września na poszczególne elementy środowiska.

SPIS SKRÓTÓW

BAT- Best Available Technic, Najlepsza Dostępna Technika
FOŚiGW- Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
GPGO- Gminny Plan Gospodarki Odpadami
GPZO- Gminny Punkt Zbierania Odpadów
GPZON- Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych
GUS- Główny Urząd Statystyczny
GZWP- Główny Zbiornik Wód Podziemnych
KPGO- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
NFOŚiGW- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PCB- polichlorowane bifenyle

PGO- Plan Gospodarki Odpadami

POliŚ- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

UMWW- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

WFOŚiGW- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WPGO- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

PUK – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych

PPGO – Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami

ZZO- Zakład Zagospodarowania Odpadów

ZSEE – Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny